

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is arranged in two columns, with some lines appearing to be part of a list or a structured document. There are several large, decorated initials in red ink, marking the beginning of new sections or paragraphs. The paper is aged and shows signs of wear, including staining and some loss of material at the edges.]

Communicata
in decem

M-s. 1297

an f.

R

2197.6

F. A. v. Maxß
1831 oho

41
ELEGIA

SCRIPTA AD

AMPLISSIMOS VIROS, SA-
PIENTIA, VIRTUTE, ET ERUDI-
TIONE EXCELLENTE, D. LEONHARTVM
TVCHERVM, D. ANDREAM *im* HOFF, & D. HIE-
RONYMVM BOMGARTNERVM, PA-
tricios & senatores primarios in Inchy-
ta Noriberga, lue ibidem graf-
sante. Autore

M. GEORGIO MAVRICIO
NORIBERGENSI.

VVITEBERGÆ
EXCVDEBAT IACOBVS
Lucius Transylvanus.
ANNO M. D. LXIII.

AMPLISSIMIS ET
CLARISSIMIS VIRIS, PIE-
TATE, SAPIENTIA, ERVDITIONE ET VIR-
tute excellentibus, D. Leonharto Tucherō, D. An-
dreæ im Hoff, & D. Hieronymo Bomgartnero, pa-
tricijs & senatoribus primarijs in inçlyta Noriber-
ga, Dominis & Patronis suis perpetua ob-
seruantia colendis, M. GEORGI-
VS MAVRICIVS
S. D.

Cum subit afflictæ patriæ mihi tristis imago,
Cum repeto vestra qui sit in vrbe status:
Sapè graues alto gemitus de pectore duco,
Et cadit ex oculis plurima gutta meis.
Nil mihi, si superos & sacra volumina tollas,
Natali poterit dulcius esse solo.
Me ferrum, & scopulos gestare in corde fatebor,
Et dicam silices pectus habere meum,
Si me non patriæ moueat tristissima nostræ
Conditio, quam nunc vrget iniqua lues.
Hæc dedit in lucem, primis hic altus ab annis,
Hinc dona ingenij qualiacunq; mei.
Quæ tua Magne Parens ira est? Quo numine læso
Tàm tristes pœnas patria nostra luit?
Hancné vrbem, cuius pietas, constantia nota,
Cui sincerus adest relligionis amor,

Quæ

Quæ fouet ingenuas permagnis sumtibus artes,
Quæq; suo doctos ornat honore viros,
Hancne urbem perdes? Nec te pia flectere vota,
Plurima quæ mœsti fundimus, vlla valent?
Ne verò, ne perde Deus tua iussa colentes,
Serua relliquias agminis, oro, tui.
Phæbe pater, nam te latum medicina per orbem
Autorem studij gaudet habere sui,
Tu mihi, tu caussas aperi, fontesq; latentes
Morborum, & fugiant qua ratione, refer.
Quis putet ipsa anni certis accommoda morbis
Tempora? quis rapidis febribus apta putet?
Tempore quo vacuas implet vindemia cellas,
Et quo cultor agri dulcia poma legit,
Tum crebro funesta lues mortalibus ægris
Incidit, & morbis languida membra iacent.
In promptu caussa est, tum crescit inutilis humor,
Acquiritq; alium, quàm fuit ante, statum.
Quo tandem in peius mutato, plurima morbis
Corpora lethiferis debilitata gemunt.
Ipse pater vatum, cuius de stirpe tot vrbes
Egregia certant nobilitate, canit,
Humanam folijs similem vitam esse caducis,
Quasq; feruni nitidas mollia prata, rosis.
Nam velut hæ crescunt, viridiq; in cespite florent,
Inde tamen, spirat cum leuis aura, cadunt:

Ac velut Autumno solitus cū deficit humor,
Exuitur vernis arbor opaca comis:
Plurima sic varijs languescunt corpora morbis,
Inficit & miseris pernicioſa lues.
Idq̄ magis, teneras vbi calcat vinitor vuas,
Iamq̄ suum finem feruidus æstus habet.
His faciunt exempla fidem, quæ plura leguntur,
Quàm puto describi carmine posse meo.
Sæpè malum hoc populos, sæpè infestavit & vrbes,
Si quid habent veri carmina, sicut habent.
Palladij testantur agri, quos lethifer æstus
Corripiens, letho corpora multa dedit.
Oenopiæ regnis, iustus dum sceptrâ tenebat
Æacus, immisit Iuno seuera luem.
Dira Palestinam quoties inuaserit oram
Pestis, habet multis pagina sacra locis.
Aspice Niligenas, qui sarcina matribus olim
Prima suis fuerant, hoc perière malo.
Vno sæpè die, tanta est violentia morbi,
Sunt data funestæ millia multa neci.
Et magis atq̄ magis latè contagia serpunt,
Afflatuq̄ suo, & transitione nocent.
Hec mala, permissu diuini numinis, Orci
Perfida spirituum turba ciere solet.
Hi sunt authores, sunt fons, & origo malorum,
Quæq̄ solent terris, quæq̄ ciere mari.

Nam

Nam licet ex causis naturæ multa periti,
Astrorum & positu multa docere queunt:
Hæc agitante tamen fieri Cacodæmone, passim
Et sacra, & vatum scripta profana monent.
Excitat hic morbos, putridasq; in corpore pestes,
Quaq; potest nobis arte nocere, nocet.
Quin subito mortale genus (tam sanguine gaudet)
Perderet, obstaret ni pia cura DEI.
Hunc prædonem hominum, funestum hunc esse latronẽ
Afferit æterni filius ipse Dei.
Hoc autore perit septemplicis accola Nili,
Dum populi cultus impedit ille sacros.
Quin etiam sancti diuina volumina Mosis
Hæc à cœlesti numine facta canunt.
At sacri vates operis, Iesseia proles
Explicat, & magna cum grauitate docet,
Per Genios, turbam gaudentem cæde cruenta,
Factaq; permissu numinis ista refert.
Hinc igitur laqueosq; vocat, dirasq; sagittas,
Quas, medium cœli Sole tenente, iacit.
Ceu volucrem laqueis, quos callidus abdidit auceps,
Decipit, in casses vt cadat illa suos:
Ac ceu venator, cervis qui retia tendit,
Conijcit in trepidam spicula multa feram.
Ergo etiam cum nos tam dirus & efferus hostis
Impetat, & lædat viq; dolisq; bonos:

A 3

Nequitias

Nequicias huius contra, fraudesq; malignas
Quærenda est animis certa medela pijs.
Quærenda è cælo grauium medicina malorum,
Hostica qui nouit tela, cauere potest.
Hoc alius nemo vastras tenet aptius artes,
Sive armis libeat, siue nocere dolis.
Nec sinit elabi scæuis accommoda damnis
Tempora, cum fraudi resq; locusq; datur.
Naturas igitur (nam nemo peritior astris)
Anxius obseruat, facta hominumq; notat.
Polluit æthereas nebulis maleolentibus auras,
Aère dum crasso dira venena iacit.
Cum, quæ sunt furijs, furtis, & idonea fraudi,
Dulcia tranquilla tempora noctis eunt:
Aut vbi finduntur siccata vaporibus arua,
Flammigero mediam Sole tenente viam:
Aut vbi frigidior iusto nos circuit aër,
Dum Phœbi radios vesper & ortus habent.
Hinc rapidæ crescunt putrefacto in corpore febres,
Mutatusq; humor contrahit inde malum.
Sæpius ignaui ledunt contagia morbi,
Sordida cum calidis membra lauantur aquis.
Nam cum cæruleo teneros sudore meatus
In raro penetrat corpore virus edax.
Quin cœnosa palus, & concaua fornicis antra
Non raro tacitum virus habere solent.

Ille

*Illa quod est stagnans, & multo foetida limo,
Hæc quod in his aër clausus ubiq; latet.
Indefit, vt fallax, multo qui funere gaudet,
Spargat liberius tetra venena Sathan.
Namq; vbi fraude aliqua corruptas polluit auras,
Iamq; venenato cuncta vapore madent,
Excitat hic subito contagia dira per vrbes,
Lethaliq; cadunt corpora multa lue.
Viscera flaccescunt primùm, flammisq; fatiscunt,
Maior & hos torret quolibet igne calor.
Indicium rubor est, & tractus anhelitus aegrè,
Ora patent miseris, aspera lingua tumet.
Concurruntq; acres tot in vna peste dolores,
Quotq; salum pisces, ouaq; piscis habet.
Coniurasse omnes morbi videantur in vnum,
Quod cupiant sæua tollere morte, caput.
Dum tandem miserè cogantur ponere vitam,
Cumq; suo finem funere morbus habet.
At tu sollicitus cupida si mente requires,
Permittat fieri cur mala tanta Deus?
Tot grauium scelerum terraq; mariq; patratur,
Tàm nos in vicium dedita turba sumus,
Vt neq; nos pietas flectat, rectiq; cupido,
Feruida nec moueat vindicis ira Dei.
Ille voluptates sectatur, & ocia vitæ,
Hic vt possideat iugera multa soli.*

Thesauros

Thesauros alius cumulat tellure refossos,
Posthabitaq; aurum religionē colit.
Quando igitur prauis indultum est vndiq; votis,
Quid mirum si nos obruat ira Dei?
Nec tamen hic omnes irarum effundit habenas,
Immensa parcit pro bonitate pijs.
Nec facit, vt perdat, miserarum si quid in orbem
Pœnarum immittit, perdere posse sat est.
Punit, vt errorum pudeat, scelerumq; perosis
Numinis incutiat cum pietate metum.
Admonet absorptis Pharijs, mersisq; profundo,
Quam grauis offensum res sit habere Deum.
Cum fremeret Mosen contra, cultusq; receptos
Libera seruitio, sediciosa cohors,
Absumpti perière lue bis millia septem,
Contemto sequitur pœnaq; certa Deo.
Illuue, taboq; putri perit alta Corinthus,
Dogmata dum Christi non reuerenter habet.
Pœna tamen patria est, velut hic non morte cruenta,
Sed ferulis natos ad meliora vocat:
Sic non vt pereant, sed enim meliora sequantur,
Castigat simili, quos amat, arte Deus.
Sæpius ærumnis magno impendentibus orbi
Subducit, videant ne mala tanta, pios.
Eripit & pueros, illos ne turba malorum
Corrumpat, facilè his improba turba nocet.

Dogmate

Dogmate neu forsā prauo inficiantur adulti,
Quā citō dogma malum corda tenella bibunt?
Causa mihi exposita est, me iam solatia, Musa,
Quāq; malum possis arte leuare, mone:
Tanta Deo cura est hominum, clementia tanta,
Tām generis nostri flagrat amore Deus,
Vt nec vel capitis pilus, (Et quid vilius illis?)
Ni magno superūm Patre iubente, cadat.
Sit licet astutus Dæmon cupidusq; nocendi,
Non tamen hic vlla læserit arte pium.
Omnia quod validis numen moderatur habenis
Continet hæc forti dura flagella manu.
Et nulli nocuisse potest sine numine Diuūm,
Vlterius nec quo progrediatur habet.
Isaides testis, censa qui plebe sat, ô sat
Sentit quā læsi sit grauis ira Dei.
Libera confesso crimen datur optio Regi,
Quicquid erat, certè hæc optio tristis erat.
Elige propositis vnum è tribus, elige David,
Bello, peste, fame, vaticinator ait.
Pœnam qui meruit, pœnam pro crimine soluat,
Hæc est iusticiæ regula stricta Dei.
Corda micant Regi, sentit riguisse capillos,
Feruidus exanimi corpore sanguis abit.
Tollere ter voluit vocem: ter inutilis hæsit
Lingua: ter in trepido destitit ore sonus.

B

Vt

Vt tandem potuit lacrimis humentibus ora,
Vix ea cum gemitu lingua coacta dedit:
Angor, ait, pauidoq; horrent mihi membra tremore,
Tàm feriunt aures nuncia dura meas.
Sed melius sentire tuam Pater optime dextram,
Excellens bonitas nam tua fine caret.
Tù meritas aufer Pater ô Pater optime pœnas,
Nam tibi seruatus gloria maior ero.
Hic dextram Domini pestem vocat, ergo ferendam,
Ergo salutarem iudicat esse pijs.
Romani dixere luem, quod numine læso
Hac scelerum pœnas turba profana luit.
Sed mens pressa malis teneat solatia firmo
Pectore, quòd fiunt cuncta sciente Deo.
Qui nisi permittat, vana est, sine viribus, ira
Hostis, & optatum pondus habere nequit.
Nonné Dei defensa manu pia turba latebat,
Hoc tristi Pharios exagitante malo?
Non fuit hic hominum multis è millibus vnus,
Quem premeret sceni pars quotacunq; mali.
Non modò non mulier, neq; vir, neq; paruulus infans,
Sed nec in hirsutis vngula læsa feris.
Quid tibi, quid potuit pestis nocuisse maligna
Ezechia? viuo numine cinctus eras.
En signum, flexis retrò Sol cessit habenis,
Quam data sunt fidei præmia magna tuæ?

Inunc

Inunc, & precibus iacta insuperabile fatum,
Ferre & numen opem Stoice posse nega.
Plus fatis pia vota valent, Res, ardua quanquam,
Difficilis factu nulla putanda Deo est.
Duro etiam quamuis Adamansi incisa feruntur
Cedere cogentur fata, iubente Deo.
Hunc penes auxilium, penes hunc custodia nostri,
Hunc etiam contra fata rogamus opem.
Angelicos hominum cætus dedit esse ministros,
Hos arcere pijs dura pericla iubet.
Dauidem hi seruant percussum corda timore,
Dum sese caussam iudicat ille mali.
His Esaias tegitur, custodibus illis
Fervida pulsa sacro cedit Arone lues.
Hac ratione pios agmen cæleste tuetur,
Adde quòd hic munus gaudet obire suum.
Tu modò ne quid agas temerè, sed muneris intra
Debita quisq; stude septa manere tui.
Nam qui se temerè certa in discrimina mittunt,
Nec viciosa cauent seu loca, siue domos,
Et turpi dant frena gula, peiora secuti,
Custodesné horum flamina sacra putes?
Si nescis, dubium solet absorbere periculum,
Qui vaga præcipiti mente pericla subit.
Non tamen omnino tibi defugienda memento
Officia, ignavos non decet esse pios.

B 2

Ne

Ne metus ille mali te visere terreat egros,
Si tua presentem functio poscit opem.
Victus amore pio, cognato sanguine victus,
Sint licet infecti iure vocatus adis.
Seu iubet id socium cum dulci fœdus amico,
Seu iubet officium, nulla pericla time.
Te chorus angelicus velut in statione locatus
Protegit, & Sathanæ tela cruenta fugat.
Sive cadis, Domino cadis, est mens conscia recti,
O quantum est magnis crimen abesse malis?
Quis locus at medicis? An & hîc medicamina tollis?
Sæpius admota corda leuantur ope.
Nil equidem melius, quàm tristem abstergere labem
Corde: libidinibus ponere frena suis:
Cor munire fide: Christumq; in vota vocare,
Ardentiq; illum sollicitare prece.
Non etenim, non hoc aliud presentius vllum
Auxilium poterit, consiliumuè dari.
Sit tibi cura prior placatum reddere numen,
Certamq; inde tuis quærere rebus opem:
Quàm, quæ dicuntur suffitibus atra venena
Pellere, iuniperis velle leuare malum.
Hoc tuti, pius Amramides, Iesseius Heros,
Magnus Esaias, nulla pericla timent.
Et tamen interea medicos accedere fas est,
Corpora qui morbis debilitata leuent.

Illorum

Illorum est etenim sanctum & venerabile munus,
Hoc studium cælo non aliunde venit.
Ergo tui curam medico committe fideli,
Sive cupis tolli, sive cauere malum.
Sed ne temne Deum, nimium confisus in arte,
Ars sine quo medici nil operosa valet.
Exemplum rex Asa dabit, non ordine iusto
Auxilium morbi dum petit, ille cadit.
Sive herbas igitur, seu consulis ipse medentes,
Prima sit in summo spes tua fixa Deo.
Artifici locus alter erit, sacrisq; peractis
Auxilium medici pondus habere potest.
Profuit interdum viciosas relinquere sedes,
Hoc visum innocuæ dulce salutis iter.
Sin quod munus habes, vr̄bis moderaris habenas,
Sive ministerij pars obeunda sacri est:
Sedulius imposito fungaris munere, nec te
Discrimen moueat, nec timor acris agat.
Non etenim sancti soluantur fœdera iuris,
Si vel certa tibi mors adeunda foret.
Euentum committe Deo, cui summa potestas,
Qui mare, qui terras, qui regit astra poli.
Ægrotos videntur immunes accedere Vates?
At nec in hos quicquam mors fera iuris habet.
Qui pœnam immittit, pœnam quoq; temperat idem,
Quiq; malum infligit, mitigat ille malum.

B 3

Finge

Finge tamen, subeunda viro durissima fata,
Qui manet officij pro ratione sui.
Quid, quæso, melius tam claro funere raptò?
Mors tristis, Virtus nescia mortis erit.
Felices animas, quæ sic profundere vitam
Ausæ, non læsi vulnera cordis habent.
Illis parta quies, illis post improba fata
Iam datur æterna pace Deoq; frui.
Cum vos ergo PATRES eadem sors improba caræ
Diraq; iam vestra sæuiat vrbe lues, (pat,
Ista viri pietate graues, patriæq; parentes,
Candidus in patriam scribere iussit amor.
Quas sors ergo tulit, quas numinis alma voluntas,
Ærumnas forti pectore ferre decet.
Nil tutante Deo peruersi Dæmonis artes,
Nil tacitæ fraudes, insidiæq; valent.
Magna tenent illum quamuis molimina rerum,
Successum aduerso nescit habere Deo.
Hic vos Angelico stipatos agmine reddit,
Quod fera tela fuget, sæua quod arma fuget.
Hi TVCHERE tuis discrimen ab ædibus arcent,
Natalis columen, præsidiumq; loci.
Hi te custodes valido munimine cingunt
ANDREA, ô patriæ gloria prima tuæ.
Hi se magne tibi glomerant HIERONYME læ
O vir non ipsa, quam regis, vrbe minor. (ti,
Fortunati

Fortunati equidem, celsi quos rector Olympi
Afferit, hunc contra dira quid arma valent?
Hic igitur quanquam pœnas immisit in orben.
Excedit vires non tamen illud onus.
Nec fera tempestas toto dominabitur anno,
Tempora post hyemis, tempora veris eunt.
Sperate, hoc putridus Phœbo purgabitur aër,
Et fiet merito lenior ira Dei.
Tu Sol iusticiæ radios emitte serenos,
Aëris & vicium discute, si quod inest.
Tu patriæ pressæ ærumnis, serieq; malorum,
Iamq; fatigatæ luctibus, affer opem.
Affer opem pie CHRISTE, in te spes vnica nobis,
Hoc fieri Sathanam te prohibente potest.
Id bonitatis opus, quali decet ore, canemus,
Idq; ferent omnes numinis esse tui.

F I N I S

153028

AB: 153028

ULB Halle

3

003 486 044

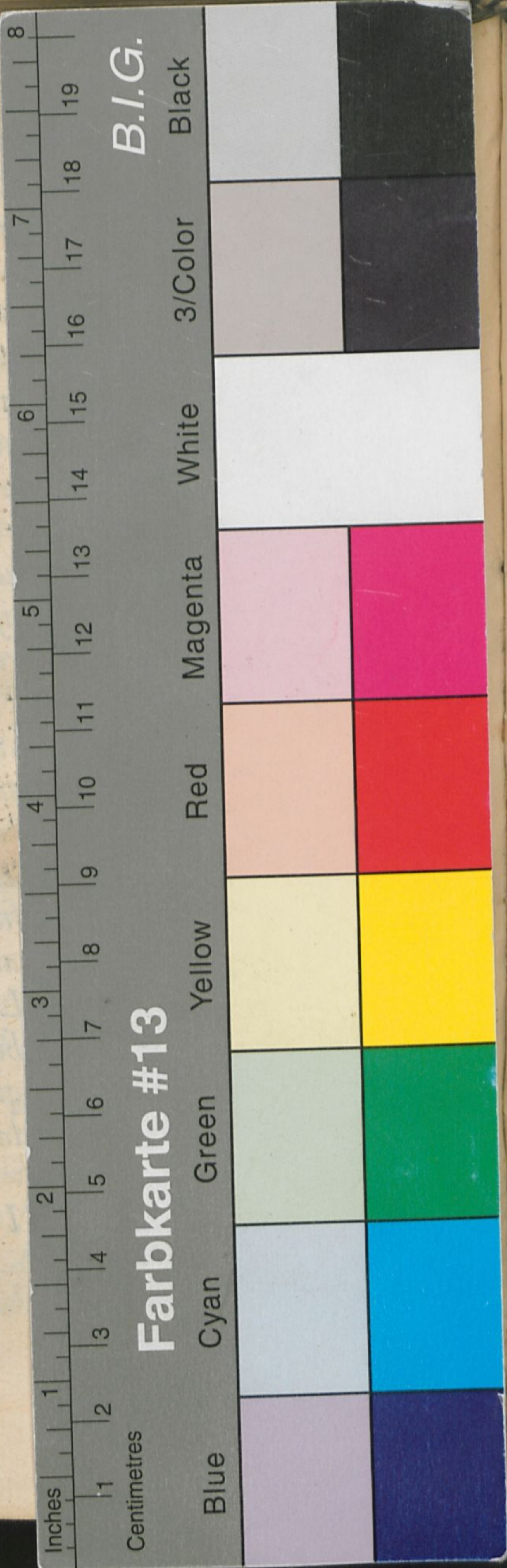

86

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in columns and includes several large, decorated initials in red ink. Some lines are underlined with red ink.]

41

ELEGIA

SCRIPTA AD

AMPLISSIMOS VIROS, SA-
PIENTIA, VIRTUTE, ET ERUDI-
TIONE EXCELLENTE, D. LEONHARTVM
TVCHERVM, D. ANDREAM *im* HOFF, & D. HIE-
RONYMVM BOMGARTNERVM, PA-
tricios & senatores primarios in Incl-
ta Noriberga, lue ibidem graf-
sante. Autore

M. GEORGIO MAVRICIO
NORIBERGENSI.

VVITEBERGÆ
EXCVDEBAT IACOBVS
Lucius Transylvanus.
ANNO M. D. LXIII.

